

Program aktywności lokalnej dla Miasta Elbląg na lata 2008-2013

I. Wstęp

Priorytet VII „Promocja integracji społecznej” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013 zakłada podejmowanie działań ukierunkowanych przede wszystkim na zwiększenie szans w znalezieniu zatrudnienia przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Osoby korzystające z usług systemu pomocy społecznej będą otrzymywać wsparcie w ramach wskazanego wyżej Priorytetu za pośrednictwem ośrodków pomocy społecznej oraz powiatowych centrów pomocy rodzinie. Podstawę do podejmowania działań na rzecz rozwoju i upowszechniania aktywnej integracji stanowią projekty systemowe, corocznie przygotowywane i realizowane przez wyżej wymienione jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

„Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Elbląg na lata 2008 - 2013”, zwany dalej „Programem”, stanowiący lokalny program pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, jest wymaganym dokumentem do realizacji projektów systemowych dla ośrodków pomocy społecznej (7.1.1) i powiatowych centrów pomocy rodzinie (7.1.2).

Program zakłada podejmowanie działań mających na celu aktywizowanie społeczności lokalnych, poprzez budowanie poczucia przynależności do danego miejsca i lokalnej grupy oraz uruchamianie na nowo zbiorowych strategii pomagania ludziom w pomaganiu sobie samym. Na podstawie Programu tworzone będą szczegółowe programy aktywności lokalnej, stanowiące konieczne narzędzie wykorzystywane podczas realizacji projektów systemowych.

Realizatorami Programu będą, w miarę potrzeb wynikających ze szczegółowych programów aktywności lokalnej: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski w Elblągu, jednostki organizacyjne Miasta Elbląg, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy i media.

Do podstawowych źródeł finansowania działań podejmowanych w ramach Programu należy zaliczyć: środki unijne pozyskiwane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na podstawie projektów systemowych dla ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie, środki własne Miasta Elbląg, a także środki własne podmiotów zaangażowanych w działania w ramach szczegółowych programów aktywności lokalnej oraz środki pozyskane od sponsorów.

II. Opis sytuacji problemowej

Na terenie miasta Elbląga występuje szereg problemów społeczno-gospodarczych. Jednym z najpoważniejszych problemów jest bezrobocie. Na koniec 2007 r. liczba osób bezrobotnych wyniosła 5.891 osób tj. 13,2%. Obecnie obserwuje się tendencja stopniowego zmniejszenia tego zjawiska, które w 2005 r. wyniosło 21%, w 2006 r. – 17,4 %. W województwie stopa bezrobocia obniżyła się o 3,8% w porównaniu z 2006 r. W dalszym ciągu niepokojącym zjawiskiem jest fakt znacznej liczby osób długotrwale bezrobotnych, który wynosił na koniec 2007 r. 3.421 osób tj. 58%

ogółu bezrobotnych. W/w osoby charakteryzują się niskimi kwalifikacjami zawodowymi, brakiem umiejętności poruszania się po rynku pracy, długimi okresami bierności zawodowej i przez to brakiem doświadczenia zawodowego. Grupę tę stanowią najczęściej długotrwali klienci pomocy społecznej. Według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu, w 2007 r. z pomocy w formie zasiłków celowych i okresowych z tytułu bezrobocia skorzystały 1.154 osoby, co stanowi 19,6% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na terenie miasta Elbląga, a wśród nich: 677 to osoby długotrwale bezrobotne, 136 – osoby uzależnione od alkoholu lub innych środków odurzających, 85 – młodzież w wieku 15-25 lat zagrożona wykluczeniem społecznym, 44 – osoby, które opuściły Zakłady Karne, 22 – osoby bezdomne.

Kolejnym istotnym problemem społecznym prowadzącym do wykluczenia społecznego jest niepełnosprawność. Dane z 2002 r. (Narodowy Spis Powszechny), wskazują, że 24.721 osób legitymowało się stopniem niepełnosprawności. Z danych Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności wynika, że od 2004 r. liczba wydawanych orzeczeń wzrasta: w 2004 r. wydano 1.945 orzeczeń, w 2005 r. – 2.368, w 2006 r. – 2.365, a w 2007 r. – 2.661. W 2007 r. z pomocy przyznanej z tytułu niepełnosprawności przez tutejszy Ośrodek skorzystało 2.307 osób.

Biorąc pod uwagę powyższe liczby szczegółowe programy aktywności lokalnej będą kierowane do w/w grup społecznych zagrożonych społecznym wykluczeniem.

III. Cele Programu

Głównym celem Programu jest wprowadzenie i rozwój aktywnych form integracji społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej poprzez zastosowanie szczegółowych programów aktywności lokalnej w grupie osób wykluczonych i klientów zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Wśród celów szczegółowych należy wymienić podniesienie kwalifikacji i mobilności zawodowej klientów instytucji pomocy społecznej poprzez ukończenie udziału w projektach aktywnej integracji oraz wzrost inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych w Elblągu poprzez realizację projektów w tym zakresie.

IV. Grupy docelowe

Program będzie skierowany do:

- społeczności lokalnych, obejmujących osoby zamieszkałe na pewnej przestrzeni obejmującej obszar dzielnicy, osiedla, ulicy itp.
- poszczególnych grup społecznych na terenie miasta Elbląga,
- osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- osób pozostających w otoczeniu klientów pomocy społecznej,

Działania w ramach Programu adresowane będą w szczególności do osób i społeczności wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym min. do osób bezrobotnych, osób opuszczających zakłady karne, rodziców niewydolnych wychowawczo, społecznie i ekonomicznie, emerytów, rencistów, osób starszych i niepełnosprawnych, do osób i rodzin z problemem alkoholowym doświadczających przemocy oraz wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze lub rodziny zastępcze.

V. Realizacja Programu

Z uwagi na specyfikę problemów społeczno-gospodarczych występujących na terenie miasta Elbląga, Program będzie realizowany poprzez przygotowywane co roku szczegółowe projekty aktywności lokalnej skierowane do najbardziej potrzebujących grup społecznych. Szczegółowe projekty będą opierały się na opracowanej diagnozie potrzeb i adresowane będą do danej grupy,

społeczności lokalnej, która w danym okresie będzie wymagała wsparcia ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu.

VI. Zakładane rezultaty

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu realizując Program, będzie aktywizował osoby korzystające z pomocy społecznej, działając na rzecz jednostek, rodzin, grup i środowisk społecznych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, umożliwiając im bądź ułatwiając realizację aspiracji, podnoszenie kwalifikacji zawodowych i kompetencji życiowych. Będzie dążyć do rozwoju zdolności mieszkańców do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów, co w konsekwencji prowadzi do usamodzielnienia klientów pomocy społecznej.

VII. Monitorowanie i ewaluacja Programu

Monitoring i ewaluacja Programu będzie procesem ciągłym realizowanym przez koordynatorów szczegółowych programów aktywności lokalnej. Ich celem będzie bieżące analizowanie podejmowanych działań w ramach projektów, a także wykrywanie potencjalnych barier, nieprawidłowości w jego realizacji oraz ich bieżące korygowanie. Równolegle sprawdzane będzie również czy w wyniku podejmowanych działań powstały spodziewane rezultaty oraz czy przybliżają one do osiągnięcia zakładanych celów.